

ΔΙΗΜΕΡΟ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

στον αυτοδιαχειριζόμενο χώρο ΕΠΙ ΤΑ ΠΡΟΣΩ και γέφυρα

Φτιάχνουμε ένα χώρο συνάντησης, ανάπτυξης δραστηριοτήτων και επαφής με εκείνους και εκείνες που είτε πορευτήκαμε μαζί στους δρόμους του αγώνα ως σήμερα είτε θα γνωριστούμε σε αυτούς που μας περιμένουν για να τους διαβούμε αύριο...

Παρασκευή 14/3 (στο στέκι): **Εκδήλωση- Συζήτηση 19.00**

παρουσίαση του χώρου - οι κοινωνικοί-ταξικοί αγώνες στο σήμερα, το πρόταγμα της κοινωνικής επανάστασης και ο ρόλος των αναρχικών

Σάββατο πρωί 15/3 (στο στέκι): **αυτοδιαχειριζόμενο καφενείο 11.00**
χαριστικό παζάρι και...

Κουκλοθέατρο από την ομάδα "ΑΜΠΕΛΟΦΑΣΟΥΛΑ"

Σάββατο βράδυ 15/3 (στον έσπερο): **Συναυλία 20.00 με**

ΖΩΗ ΤΑΧΑ (Αθήνα) ΑΜΟΚ (Αργίνο)

ΚΥΜΙΝΟ (Πάτρα) ΦΡΙΚΑΔΟΡΟΙ (Πάτρα)

ΡΑΔΙΕΝΕΡΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΪΠΑ (Πάτρα)

Επί
τα
ΠΡΟΣΩ

αυτοδιαχειριζόμενος
χώρος

Γατρών 87
στις σκάλες από κάτω

η αφίσα του 2ημέρου εκδηλώσεων
του αυτοδιαχειριζόμενου χώρου "επί τα πρόσω"

αυτοδιαχειριζόμενος χώρος

ΕΠΙ ΤΑ ΠΡΟΣΩ

Εισήγηση για την εκδήλωση με θέμα:

"Παρουσίαση του χώρου – οι κοινωνικοί-ταξικοί αγώνες στο σήμερα, το πρόταγμα της κοινωνικής επανάστασης και ο ρόλος των αναρχικών" που πραγματοποιήθηκε στις 14 Μάρτη 2014 στο πλαίσιο του 2ημέρου εκδηλώσεων για το άνοιγμα του αυτοδιαχειριζόμενου χώρου "επί τα πρόσω"

1. Λίγα λόγια σχετικά με τον αυτοδιαχειριζόμενο χώρο "επί τα πρόσω", γιατί τον δημιουργήσαμε και τί επιδιώκουμε μέσα από αυτόν.

Ο αυτοδιαχειριζόμενος χώρος "επί τα πρόσω" συγκροτήθηκε από αναρχικούς και αναρχικές που -σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό- συνυπάρχουμε εδώ και καιρό σε πολιτικές διαδικασίες, σε κοινωνικούς-ταξικούς αγώνες και σε άλλα αυτοδιαχειριζόμενα κοινωνικά κέντρα, όπως η κατάληψη Παραρτήματος, που στις 5 Αυγούστου σφραγίστηκε από τους κατασταλτικούς μηχανισμούς -σε αραστή συνεργασία με το Δήμο Πατρέων- μαζί με την κατάληψη Μαραγκοπούλειο και την κατάληψη Ν.Γύζη 33-αυτοδιαχειριζόμενο στέκι ΤΕΙ.

Ως αναρχικοί, παράλληλα με τις υπόλοιπες δομές μας, επιλέγουμε να δημιουργούμε και αυτοοργανωμένους χώρους (στέκια και καταλήψεις). Οι χώροι αυτοί αποτελούν εργαλεία για πιο αποτελεσματική παρέμβαση είτε σε επίπεδο γειτονιάς είτε σε επίπεδο πόλης. Επίσης αντικατοπτρίζουν και τον τρόπο που εμείς λειτουργούμε και σε άλλες δομές μας. Οριζόντια, αυτοοργανωμένα, μακριά από λογικές κέρδους και εκμετάλλευσης. Επιλέγουμε λοιπόν να δημιουργούμε αυτοοργανωμένους χώρους, για να στεγάσουμε τις πολιτικές μας διαδικασίες, τις εκδηλώσεις μας (πολιτικές-πολιτιστικές) αλλά και τις ίδιες μας τις ανάγκες, όντας και εμείς κομμάτι του κινήματος. Ανάγκες που έχουν να κάνουν και με την καθημερινότητά μας, να βρισκόμαστε δηλαδή με

συντρόφους, να συζητάμε, να ζυμωνόμαστε πολιτικά και να σπάμε την απομόνωση και την αποξένωση που επιβάλλουν τα κυρίαρχα πρότυπα ζωής. Οι χώροι αυτοί συμβάλλουν στην καθημερινή επαφή μεταξύ των υποκειμένων του αγώνα, αποτελούν ταυτοχρόνως όμως και ένα σταθερό σημείο στο οποίο μπορεί να μας βρει κάποιος και να έρθει σε επαφή με τα προτάγματα και τις ιδέες μας.

Φτιάχνουμε λοιπόν ένα χώρο συνάντησης, ανάπτυξης δραστηριοτήτων και επαφής με εκείνους και εκείνες που είτε πορευτήκαμε μαζί στους δρόμους του αγώνα ως σήμερα είτε θα γνωριστούμε σε αυτούς που μας περιμένουν για να τους διαβούμε αύριο. Επιδιώκουμε ο αυτοδιαχειριζόμενος χώρος "επί τα πρόσω" να γίνει σταθερό σημείο αναφοράς για ουσιαστική επικοινωνία, ζύμωση και συλλογική αυτομόρφωση, εξάσκηση της κριτικής σκέψης και της ανθρώπινης δημιουργίας, μακριά από εφήμερες συνενυρέσεις, βαλτωμένες στα στάσιμα νερά των αδιεξόδων που γεννά η επιβεβλημένη καθημερινότητα του ατομικού ανταγωνισμού, της αποξένωσης και της απάθειας. Προωθούμε τη λογική της αδιαμεσολάβητης επικοινωνίας, της αυτοοργανωμένης έκφρασης, της ισότιμης συμμετοχής και της οριζοντιότητας, με την πεποίθηση πως ο τρόπος που αγωνιζόμαστε σήμερα έχει άμεση συνάφεια με την κοινωνία που θέλουμε να οικοδομήσουμε αύριο.

Σκοπεύουμε επίσης να αποτελέσει εφελτήριο για ακηδεμόνευτη παρέμβαση και δράση πάνω σε μια σειρά από ζητήματα που σχετίζονται με τη ζωή,

τόσο τη δική μας όσο και των γύρω μας, και τις επιπτώσεις που έχουν πάνω σε αυτή οι επιλογές και οι σχεδιασμοί των πολιτικών και οικονομικών αφεντικών.

Δεν τρέφουμε αυταπάτες περί εξωραϊσμού και μεταρρύθμισης της υπάρχουσας ασφυκτικής πραγματικότητας και στρεφόμαστε ενάντια στο κράτος, το κεφάλαιο και τους μηχανισμούς τους, αναγνωρίζοντας πως είναι οι βασικοί υπεύθυνοι για τη διαίωνιση των καταπιεστικών και εκμεταλλευτικών σχέσεων που γεννούν τη φτώχεια και την εξαθλίωση, τις κοινωνικές και ταξικές ανισότητες και τη λεηλασία του φυσικού κόσμου.

Με λίγα λόγια, δεν φιλοδοξούμε να δημιουργήσουμε αάσεις ελευθερίας στην βαρβαρότητα του σήμερα αλλά δημιουργούμε ένα χώρο ανοιχτό για οποιαδήποτε και οποιονδήποτε επιθυμεί να ορθώσει αντιστάσεις, να παράξει αρνήσεις και να αναζητήσει καταφάσεις στην επίπονη αλλά όμορφη διαδικασία της κοινωνικής χειραφέτησης και της δημιουργίας ενός νέου κόσμου ισότητας, αλληλεγγύης κι ελευθερίας... Για όσους και όσες γυρίζουν την πλάτη στον κόσμο των κυρίαρχων και διαμορφώνουν τους όρους για την κοινωνική επανάσταση, την αναρχία και τον ελευθεριακό κομμουνισμό.

2. Λειτουργίες και δομές στο χώρο

-Αυτοδιαχειριζόμενο καφενείο με ελεύθερη συνεισφορά. Έξω από λογικές κέρδους και εκμετάλλευσης και μακριά από σχέσεις σερβιτόρου-πελάτη, επιλέγουμε να βρισκόμαστε στο χώρο του στεκιού και να ζυμωνόμαστε κοινωνικά και πολιτικά, να αναπτύσσουμε τις διαπροσωπικές μας σχέσεις και να αλληλεπιδρούμε σε ένα μέρος, στο οποίο δεν χωράνε μπάτσοι, αφεντικά, φασίστες και ρουφιάνοι.

-Δανειστική βιβλιοθήκη και βιβλιοπωλείο κινηματικών εκδόσεων δημιουργήθηκαν με σκοπό την ελεύθερη πρόσβαση στη γνώση, την προώθηση του πλούτου των αναρχικών, αντιεξουσιαστικών κι ελευθεριακών αντιλήψεων και τη διατήρηση της κοινωνικής-ταξικής μνήμης και της ιστορικής κινηματικής εμπειρίας ως αναπόσπαστο κομμάτι των αγώνων του σήμερα. Από τη μία, η δανειστική βιβλιοθήκη λειτουργεί χωρίς κανένα αντίτιμο, χωρίς καμία συνδρομή, βασιζόμενη στην ελεύθερη

συνεισφορά βιβλίων από όλους, κι από την άλλη, το βιβλιοπωλείο δεν παράγει κανένα κέρδος για το στέκι, ενώ το όποιο αντίτιμο στους τίτλους των βιβλίων υπάρχει μόνο για τη στήριξη και την ανατροφοδότηση των κινηματικών εκδόσεων.

-Αναγνωστήριο, όπου ο καθένας/μια μπορεί να διαβάσει οποιοδήποτε βιβλίο θέλει από τη δανειστική βιβλιοθήκη ή το βιβλιοπωλείο. Ένας χώρος που ταυτόχρονα ευελπιστεί να αποτελέσει μια συλλογική απάντηση στους σύγχρονους ατομικούς δρόμους στους οποίους πορεύεται η κυρίαρχη μόρφωση και η διαχείριση της γνώσης, μέσα από διαδικασίες συλλογικού διαβάσματος και αυτομορφωτικών μαθημάτων.

-Ηλεκτρονικό κινηματικό αρχείο που επιχειρεί να συγκεντρώσει, να καταγράψει και να ταξινομήσει τις εκδόσεις των αναρχικών-αντιεξουσιαστών και ευρύτερα όσων αγωνίζονται στην Ελλάδα ήδη από τη δεκαετία του 1980, ενώ είναι ιδιαίτερα πλούσιο στις αναφορές του στον πολιτικό λόγο και τις ευρύτερες δραστηριότητες και κινητοποιήσεις των αναρχικών και αντιεξουσιαστών στην Πάτρα κατά την τελευταία δεκαετία. Στόχος μας είναι να δημιουργηθεί στο μέλλον και μια **έντυπη βάση δεδομένων** που θα παρέχει πρόσβαση σε μια όσο το δυνατόν μεγαλύτερη πηγή εκδόσεων του αναρχικού, αντιεξουσιαστικού και ριζοσπαστικού χώρου.

-Distro ανεξάρτητων μουσικών παραγωγών που προωθεί και στηρίζει την αυτοοργανωμένη, αντιεμπορευματική μουσική σκηνή. Επειδή η μουσική δεν είναι εμπόρευμα, αλλά τρόπος έκφρασης και επικοινωνίας, στηρίζουμε κάθε τέτοιο εγχείρημα που τάσσεται συνειδητά ενάντια στη μουσική βιομηχανία και λειτουργεί μακριά από μαγαζιά, χορηγούς, εμπορικά ραδιόφωνα και οτιδήποτε άλλο μπορεί να τη μετατρέψει σε εμπόρευμα. Τα cd του distro δίνονται είτε χωρίς αντίτιμο είτε με ελεύθερη συνεισφορά είτε με αντίτιμο, για την ενίσχυση και συνέχιση των παραγωγών της εκάστοτε μπάντας.

Τέλος, στο χώρο θα βρείτε έντυπα του αναρχικού/αντιεξουσιαστικού κινήματος αλλά και ευρύτερα όσων αγωνίζονται αυτοοργανωμένα και από τα κάτω, ενώ σε άτακτα χρονικά διαστήματα φιλοξενούνται εκδηλώσεις, συζητήσεις, προβολές και διάφορες πολιτικές και πολιτιστικές δραστηριότητες.

αναπαραγωγής της δυνατότητας εργασίας.

Το κύριο υποκείμενο που δραστηριοποιείται στο χώρο αυτό, οι φοιτητές, ανάλογα τις ταξικές τους καταβολές και τις επιλογές που κάνουν, διαφοροποιούνται ως προς την ταξική συνείδηση.

Παρ' όλες τις αντιφάσεις που μπορεί να υπάρχουν εντός του φοιτητικού σώματος, το πανεπιστήμιο δεν είναι κάτι ξεκομμένο από την κοινωνία και τις διεργασίες που επιτελούνται σε αυτή. Θεωρούμε λοιπόν απαραίτητη την παρέμβαση στα πανεπιστήμια με στόχο τη συλλογικοποίηση των από τα κάτω για την όξυνση του ταξικού πολέμου.

Από εκεί πηγάζει η αναγκαιότητα για τη δημιουργία αυτοοργανωμένων δομών με σκοπό το σαμποτάζ της ομαλότητας στη φοιτητική καθημερινότητα, της λογικής του ανταγωνισμού και της κοινωνικής ανέλιξης. Θεωρούμε αναγκαίο να συνδέονται οι φοιτητικοί αγώνες με ταξικό περιεχόμενο με τους υπόλοιπους ταξικούς-εργατικούς αγώνες, για να δώσουμε μια συνολικότερη μαχητική απάντηση. Και αυτό γιατί δεν αναγνωρίζουμε διαχωρισμό μεταξύ φοιτητικών και εργασιακών αγώνων.

Θεωρούμε βασικό στόχο της παρέμβασης τη δημιουργία αγώνων με ταξικό περιεχόμενο, και όχι αγώνων για τα κοινά συμφέροντα των φοιτητών (και αυτό, γιατί αναγνωρίζουμε τους φοιτητές ως ένα διαταξικό υποκείμενο). Γι' αυτό το λόγο θεωρούμε αναγκαία την εύρεση των πολιτικών περιεχομένων και δομών που θα αναδείξουν τις ταξικές αντιθέσεις και αποκρύπτουν κατάτω από τον τίτλο «ακαδημαϊκή κοινότητα» και κατ' επέκταση θα συμβάλουν στην όξυνση του ταξικού ανταγωνισμού μέσα και έξω από τις σχολές.

(1) Κομμάτια της παραπάνω αναλύσης είναι από τη προσούρα που παρουσίασε στα πλαίσια της εκδήλωσης "Ταξικοί αγώνες στις σχολές" τον Απρίλη του 2013 στην κατάληψη Παραρτήματος η συνέλευση αναρχικών, αντιεξουσιαστών και αυτόνομων για την παρέμβαση στις σχολές "σπασμένο γρανάζι".

iii) Μαθητικά Σχήματα

Τα σχολεία (και αναφερόμαστε στα γυμνάσια και τα λύκεια) είναι χώροι που δύσκολα μπορείς να πεις ότι γίνονται συνειδητές ταξικές διεργασίες. Και αυτό, γιατί πρόκειται για εκείνη την ηλικία, κατά την οποία τότε αρχίζει να διαμορφώνεται η ατομική συνείδηση.

Παρ' όλα αυτά, θεωρούμε πως οι ταξικές καταβολές

είναι εκείνες που καθορίζουν στην πλειοψηφία τους μαθητές και οι ανισότητες ανάμεσά τους γίνονται άμεσα ορατές εξαιτίας των αντικειμενικών συνθηκών (πρόσβαση ή αποκλεισμός από την τριτοβάθμια εκπαίδευση, φροντιστήρια κ.α.). Ως εκ τούτου δεν θα μπορούσαμε να πούμε πως είναι χώροι που δημιουργούνται κατά πλειοψηφία αγώνες με συνειδητά ταξικά χαρακτηριστικά.

Παρ' όλα αυτά, είναι δύο οι λόγοι που μας κάνουν να πιστεύουμε ότι η παρέμβαση είναι απαραίτητη. Η δευτεροβάθμια εκπαίδευση, όπως και η τριτοβάθμια έχει αποτελέσει πολλές φορές το επίκεντρο δυναμικών κινητοποιήσεων (λόγω του ρόλου της εκπαίδευσης στο σύστημα, αποτελεί συν τοις άλλοις πεδίο πειραματισμών, προκαλώντας την αντίδραση μαθητών και καθηγητών/ είτε για αμιγώς εργατικούς αγώνες των καθηγητών).

iv) Λαϊκές συνελεύσεις

Οι συνελεύσεις γειτονιάς απαρτίζονται από ετερόκλητο κόσμο. Είναι κοινωνικές δομές που προσπαθούν να ξαναδώσουν νόημα στην έννοια της αλληλεγγύης και της αυτοοργάνωσης, προτείνοντας ένα μοντέλο σχέσεων στην καθημερινότητα, κατά το οποίο όλοι μαζί θα αντιμετωπίζουν κοινά προβλήματα, επιθέσεις του κράτους και του παρακράτους, ενώ η ζωή θα αποκτήσει την αξία που η κυριαρχία προσπαθεί να εκμηδενίσει μέσα από τον κανιβαλισμό, την αποξένωση, το ρατσισμό, την τρομοκρατία, την αστυνομοκρατία. Κάτοικοι γειτονιών γίνονται κομμάτια του κινήματος συμμετέχοντας σε ταξικούς και κοινωνικούς αγώνες (απεργίες, αντιμνημονιακές κινητοποιήσεις, αντιφασιστικές συγκεντρώσεις, πορείες, κ.ά.). Δράσεις και υποδομές, όπως συλλογικές κουζίνες, προβολές, κουβέντες, καταλήψεις κτιρίων, κοινωνικά ιατρεία, φαρμακεία, εστιατόρια, παντοπωλεία, αντιμαθήματα, ενισχυτική διδασκαλία, ομάδες περιφρούρησης για τη ΔΕΗ, την απεργία των καθηγητών κ.ά. δίνουν στην γειτονιά τη δυνατότητα να αποτελέσει εστία αντίστασης, όπου σε μια σύνδεση με τους γενικότερους αγώνες, αποκτά χαρακτηριστικά κινήματος.

Θεωρούμε ότι η παρουσία μας στις λαϊκές συνελεύσεις είναι απαραίτητη, εκτός και αν οι συνθήκες είναι εχθρικές (π.χ. να απαρτίζεται από εθνικιστές/φασίστες, οπότε καλό θα ήταν το κίνημα να χαράξει μια στρατηγική προς την καταστροφή μιας τέτοιας δομής).

της κρίσης που οφείλεται στις ίδιες τις δομές και τις αθεράπευτες αντιφάσεις του καπιταλιστικού συστήματος, ενώ ταυτόχρονα εισάγει βίαια στη δημόσια σφαίρα το ψευτοδίλημμα “νεοφιλελευθερισμός ή σοσιαλδημοκρατία”. Το μόνο πραγματικό δίλημμα που τίθεται στις μέρες μας είναι ένα και δεν είναι άλλο από το “**Καπιταλισμός ή Κοινωνική Επανάσταση**”.

-Αντιλαμβανόμαστε πως για τη δημιουργία τέτοιου είδους αντιφάσεων στο εσωτερικό των κοινωνικών-ταξικών κινημάτων φέρουν τεράστιες ευθύνες οι επίσημοι, γραφειοκρατικοί και κομματικά ελεγχόμενοι συνδικαλιστικοί μηχανισμοί που προωθούν τη διαμεσολάβηση, την ηττοπάθεια στις γραμμές των αγωνιζόμενων, την απομόνωση των αγώνων και την αποτροπή της μεταξύ τους σύνδεσης και τελικά τη συνεργασία μεταξύ των τάξεων και την κοινωνική ειρήνη.

-Για μας, οι κοινωνικοί και ταξικοί αγώνες είναι ένα πεδίο παρέμβασης με στόχο την ανεύρεση ταξικών συμμάχων σε ένα γόνιμο περιβάλλον, στην κατεύθυνση του να οξυνθούν οι ταξικές αντιθέσεις, να ριζοσπαστικοποιηθούν οι στόχοι, τα περιεχόμενα, η στρατηγική και τα μέσα του αγώνα. Στο βαθμό που θεωρούμε την ανάπτυξη της ταξικής πάλης ως το βασικό επίδικο, προτάσσουμε και αποδίδουμε καθοριστική σημασία στην οργάνωση σε κοινωνική και ταξική βάση, με αδιαμεσολάβητα, αυτοοργανωμένα και αντιεραρχικά χαρακτηριστικά στους εργασιακούς χώρους, στις γειτονιές, στις σχολές και τα σχολεία. Θεωρούμε ότι η δημιουργία τέτοιων δομών από τους ίδιους τους εκμεταλλεζόμενους, η ευρύτερη συγκρότησή τους, η ριζοσπαστικοποίησή τους, η μαζικοποίησή τους και η διασύνδεσή τους μέσα από ένα ολιστικό επαναστατικό πρόταγμα, συνιστούν την ουσία της κοινωνικής επανάστασης.

Ποιούς τρόπους/δομές οργάνωσης προωθούμε;

ι) Εργατικά σχήματα

Θεωρούμε τη συλλογικοποίηση και την οργάνωση των εργατών καθοριστικής σημασίας και σε επίπεδο προστασίας από την εργοδοτική αυδοσία αλλά και σε επίπεδο οργάνωσης της ταξικής απειθούς. Η παρέμβαση στους εργασιακούς χώρους είναι καίριας σημασίας, όπως έχει φανεί ιστορικά, ακριβώς διότι η σχέση

εργασίας/κεφαλαίου είναι κομβική στον καπιταλισμό. Πιστεύουμε ότι η πιο προωθημένη μορφή παρέμβασης είναι μέσω σωματείων βάσης. Στόχος της παρέμβασης σε τέτοια σχήματα είναι:

- 1) επιμέρους αιτήματα και διεκδικήσεις να αποκτήσουν μια πιο ριζοσπαστική/συνολική κατεύθυνση γύρω από την εργασία,
- 2) αντιπαράθεση με την εργοδοσία (ή τα τσιράκια της) με συλλογικούς όρους και ανάπτυξη δεσμών αλληλεγγύης (πατώντας σε ταξική ανάλυση) μεταξύ συναδέλφων,
- 3) σύνδεση με και αλληλεγγύη σε αγώνες σε άλλους εργασιακούς χώρους.

Ωστόσο, το γεγονός ότι οι μορφές εργασίας αλλάζουν και οι εργασιακές συνθήκες που διαμορφώνονται είναι εξαιρετικά δύσκολες (μαύρη, ανασφάλιστη, επισφαλής εργασία), καθιστά όλο και πιο δύσκολο να βρεθούν 20 και πλέον άτομα σε κάποιες περιπτώσεις ώστε να συστήσουν ένα σωματείο. Με βάση αυτή τη συνθήκη προκρίνουμε και τη δημιουργία σωματείων βάσης ανέργων και επισφαλώς εργαζομένων αναγνωρίζοντας την ολοένα και πιο δύσκολη πραγματικότητα που διαμορφώνεται στους χώρους δουλειάς εξαιτίας της γενικευμένης επίθεσης του κράτους και των αφεντικών.

Σε κάθε περίπτωση θεωρούμε ότι η παρέμβαση πρέπει να γίνεται μέσα από οριζόντιες δομές/συνελεύσεις που να διασφαλίζουν ότι οι αποφάσεις και η υλοποίησή τους λαμβάνονται από τους ίδιους τους εργαζόμενους/άνεργους, χωρίς διαμεσολάβηση.

ι

ι) Φοιτητικά σχήματα (1)

Το πανεπιστήμιο, ως ένας από τους πλέον σημαντικούς θεσμούς για τη λειτουργία του καπιταλισμού, αναδιαρθρώνεται και μετασχηματίζεται σύμφωνα με τις εκάστοτε απαιτήσεις του συστήματος. Ο θεσμός του πανεπιστημίου λειτουργεί ως ιδεολογικός μηχανισμός αλλά και ως εργοστάσιο

3. Και λίγα για την ιστορία...

“Κηρύσσοντες αναφανδόν τον πόλεμον κατά της τυραννικής εξουσίας, οιασδήποτε φύσεως και αν είναι αυτή, θα βαδίσωμεν αφόβως και υπέρ πάντοτε προς τα εμπρός. Τους ολεθρίους νόμους των δεν τους φοβώμεθα, τους αψηφούμεν, τους περιφρονώμεν. Δεν ζητούμεν ουδένα οίκτον παρά των τυραννικών πασών των φύσεων εξουσιών, ως και ημείς ουδένα οίκτον έχομεν δι’ αυτούς. Εις την βίαν θα προτείνεται η βία. Εις το μίσος το μίσος. Τα βήματα ημών θα είναι ακλόνητα και τα πλήγματα ημών καίρια”

αναρχική εφημερίδα "Επί τα Πρόσω" τχ. 26, Νοέμβρης 1896

Τον Απρίλιο του 1896, κυκλοφόρησε στην Πάτρα από τον Ιωάννη Μαγκανάρα, ως αναρχική, η εφημερίδα "Επί τα Πρόσω". Η "Επί τα Πρόσω" είχε κυκλοφορήσει για πρώτη φορά το 1882 ως αστική εφημερίδα από τον Αλέξανδρο Ευμορφόπουλο, από τον οποίο την αγόρασε ο Μαγκανάρας το 1895. Γύρω από τη νέα κατεύθυνση της εφημερίδας συγκροτήθηκε μια καλά οργανωμένη αναρχική ομάδα.

Στην εφημερίδα δημοσιεύτηκαν αρκετά άρθρα για το σταφιδικό ζήτημα -που εκείνη την εποχή ήταν αρκετά οξυμένο, ειδικά στη Δυτική Πελοπόννησο- αλλά και άρθρα για διάφορα άλλα τοπικά ζητήματα, ενώ δημοσιεύτηκαν μεταφρασμένα από τους Β. Καλλιοντζή και Δ. Αρνέλλο κείμενα αναρχικών συγγραφέων, όπως των Κροπότκιν, Ζαν Γκραβ, Μαλατέστα, Ρεκλύ και διαφόρων άλλων γνωστών αναρχικών της εποχής. Υπήρχαν επαφές και συνεργασίες με διάφορα αναρχικά έντυπα από διάφορες χώρες. Η κυκλοφορία της εφημερίδας ήταν αρκετά ικανοποιητική και διαβαζόταν σε πόλεις και χωριά της Δυτικής Πελοποννήσου.

Η ομάδα που δημιουργήθηκε γύρω από αυτήν ήταν η πρώτη ξεκάθαρα αναρχική κομμουνιστική ομάδα σε όλο τον ελλαδικό χώρο με αρκετά συστηματική δράση. Συνδέθηκε πολύ στενά με τις αγροτικές εξεγέρσεις και άλλους αγώνες, υποκινώντας μερικές από αυτές και προβάλλοντάς τις στις σελίδες της. Τα μέλη της σχεδόν πάντα επισκεπτόταν διάφορα χωριά και προπαγάνδιζαν τις αναρχικές ιδέες. Η περίοδος 1893-1905 χαρακτηρίστηκε από συχνές εξεγέρσεις, στάσεις και ένοπλα συλλαλητήρια. Τα

μέλη της Επί τα Πρόσω συμμετείχαν ενεργά στο όλο κίνημα, διανέμοντας την εφημερίδα με τα εκλαϊκευμένα της άρθρα, φυλλάδια και άλλα, αποκτώντας έτσι μεγάλη απήχηση στην τοπική κοινωνία.

Εκτός από την εφημερίδα, η ομάδα κυκλοφορούσε και διένειμε σε μπροσούρες και φυλλάδια διάφορα αναρχικά κείμενα και χειρόγραφες μεταφράσεις, τα οποία αποτέλεσαν την «Αναρχική Βιβλιοθήκη», η οποία κατασχέθηκε δύο φορές, τον Νοέμβριο του 1896 και τον Φεβρουάριο του 1898.

Το 1898, με αφορμή τη σύλληψη 2 εργατών στην Αθήνα, το κράτος εγκαινίασε μια νέα σειρά διώξεων εναντίον των αναρχικών, ενώ ο βασιλιάς πραγματοποίησε περιοδεία εντυπώσεων στην επαρχία. Στην Πάτρα συνελήφθησαν ο Μαγκανάρας κι άλλοι αναρχικοί, ενώ, όσοι διέφυγαν τη σύλληψη, κρύβονταν. Συνελήφθησαν ακόμη και μερικοί σοσιαλιστές, ενώ το κράτος διέλυσε οριστικά την κίνηση των χριστιανοκοινωνιστών "Αρμαγεδών".*

Αν και μετά τις συνεχείς διώξεις η κίνηση γύρω από την «Επί τα Πρόσω» είχε σχεδόν διαλυθεί, μερικοί αναρχικοί συνέχισαν τη δράση και περισσότερο από όλους οι Μαγκανάρας και Καραμπιλίας, οι οποίοι γυρνούσαν σε καφενεία, χωριά και δρόμους, προπαγανδίζοντας τις αναρχικές ιδέες. Εξέδωσαν, μάλιστα, αρκετά φυλλάδια, άλλα τυπωμένα και άλλα χειρόγραφα, που τα διένειμαν και τα οποία αποτέλεσαν την (δεύτερη) «Αναρχική Βιβλιοθήκη» -την οποία ονόμαζαν και Κοινωνιολογική Βιβλιοθήκη- που συστάθηκε με την ευθύνη του Γιάννη Μαγκανάρα. Στις 6 Μαΐου 1898, οι Μαγκανάρας και Καραμπιλίας αντιμετώπισαν νέες δικαστικές διώξεις, επειδή προηγουμένως, μιλώντας σε συγκέντρωση αγροτών με αφορμή τον εορτασμό της Πρωτομαγιάς του 1898 στον Άγιο Βασίλειο Βραχνών (Βραχνεϊκων), κάλεσαν το λαό να οργανωθεί και να επαναστατήσει. Συνελήφθησαν και καταδικάστηκαν σε 5 μήνες φυλάκιση ο καθένας, για πρόκληση του λαού σε απείθεια και δυσφήμιση κατά των αρχών.

Παρά το ότι η αναρχική αυτή ομάδα της Πάτρας ήταν η μόνη ομάδα η οποία στα πλαίσια του

-----
*Η κίνηση του Αρμαγεδών αναφερόταν σε μια χριστιανοκοινωνική θεωρία που υποστήριζε την κατάρρευση των προνομίων, των βασιλιάδων και των οικονομικά ισχυρών, προτάσσοντας μια δίκαιη κοινωνία, που θα προστατεύει τους εργαζόμενους.

γενικότερου κοινωνικού κινήματος της εποχής, είχε συστηματική έντυπη και προφορική δράση, εντούτοις οι συνεχείς διώξεις εις βάρος της ήταν ο βασικός παράγοντας της διακοπής της δράσης της. Μετά το δεύτερο κύμα καταστολής συνεχίζεται η δράση χωρίς εφημερίδα αλλά με κείμενα για γεγονότα της επικαιρότητας αλλά με περισσότερο με μετάφραση και έκδοση θεωρητικών κειμένων αναρχικών συγγραφέων της Ευρώπης, μέσα από διαδηλώσεις κ.ά. Με την εκδοτική αυτή δράση γίνεται μικρότερη παρέμβαση στα εργατοαγροτικά ζητήματα αλλά υφίσταται και λιγότερη καταστολή, μιας και που, όπως είδαμε, τόσο στο πρώτο κύμα καταστολής, όσο και στο δεύτερο, οι διώξεις γίνονταν για δημοσιεύματα της «Επί τα Πρόσω», τα οποία θεωρούντο από την εξουσία ως ανατρεπτικά.

4. Ποιοι είμαστε και ποια κοινωνία θέλουμε να δημιουργήσουμε

Είμαστε αναρχικοί/ες. Εντασσόμαστε στο ρεύμα του αναρχικού κομμουνισμού, που αποτελεί την πραγματική εργατική αυτοδιεύθυνση από τα κάτω με βάση την πλήρη κοινωνική, πολιτική και οικονομική ισότητα. Ο αναρχικός κομμουνισμός μπορεί να υπάρξει όσο η εργατική τάξη δεν πέφτει στην παγίδα μιας εναλλακτικής συγκεντρωτικής διαχείρισης – συμμετοχής σε κόμματα, σε «μεταβατικές» κυβερνήσεις, διατήρησης κάποιων κρατικών θεσμών κτλ.

Βασικός μας στόχος είναι η ανατροπή του κρατικού-καπιταλιστικού τρόπου οργάνωσης της κοινωνίας και η δημιουργία μιας νέας κοινωνίας ισότητας, αλληλεγγύης και ελευθερίας, της κοινωνίας της αναρχίας και του ελευθεριακού κομμουνισμού.

Πιο συγκεκριμένα:

Αγωνιζόμαστε για να δημιουργήσουμε την αταξική κοινωνία, μια κοινωνία οργανωμένη οριζόντια, όπου για τα μέσα παραγωγής και τα παραγόμενα αγαθά θα ισχύει η εξής αρχή: "από τον καθένα σύμφωνα με τις δυνατότητες του στον καθένα σύμφωνα με τις ανάγκες του". Μια κοινωνία αυτοδιεύθυνσης δηλαδή, η οποία θα αποκλείει την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο. Θα αποκλείει όχι μόνο την εξουσία του κράτους, αλλά και την αρχή του κράτους, ακόμα κι αν συγκροτείται από ενώσεις του λαού (εργατικό κράτος κ.α.).

Θεωρούμε ότι το καταλληλότερο μοντέλο οργάνωσης της κοινωνίας, για να επιτευχθεί ο παραπάνω στόχος, είναι οι ελευθεριακές

κομμούνες, στις οποίες οι άνθρωποι μέσα από αμεσοδημοκρατικές διαδικασίες θα αποφασίζουν για τα ζητήματα που αφορούν τους ίδιους και την κοινότητά τους. Η κοινωνική οργάνωση επιτυγχάνεται αποκεντρωμένα, μέσα όμως από τη διαρκή και ελεύθερη αλληλεπίδραση των επιμέρους κομμουνών με βάση την ισοτιμία και την αυτονομία της καθεμιάς.

Αντιλαμβανόμαστε το συγκεκριμένο μοντέλο οργάνωσης της κοινωνίας ως το μόνο ρεαλιστικό για την ένταξη της εργασίας και της παραγωγής αλλά και κάθε άλλης ανθρώπινης δραστηριότητας, στο πλαίσιο των κοινωνικών αναγκών, όπως αυτές θα διαμορφώνονται και θα αποφασίζονται από τα συλλογικά αποφασιστικά όργανα της κοινότητας (κομμούνες).

Πιστεύοντας πως η ατομική απελευθέρωση περνάει μέσα από τη συλλογική απελευθέρωση, θεωρούμε πως μέσα στις ελευθεριακές κομμούνες ο άνθρωπος θα έχει τη δυνατότητα να αναπτύξει ελεύθερα και στο ακέραιο την προσωπικότητα του συμμετέχοντας σε χώρους ελεύθερης διάδοσης της γνώσης και αμοιβαίας και ισότιμης ανάπτυξης των κοινωνικών σχέσεων, ενώ θα έχει ελεύθερη πρόσβαση στα αγαθά της τροφής, της υγείας, της στέγασης και της παιδείας.

Απαραίτητες αξίες για την οικοδόμηση αυτής της νέας κοινωνίας είναι η αλληλεγγύη, η αξιοπρέπεια, συλλογικότητα, η αυτοοργάνωση και η αμοιβαιότητα, η ισότιμη συνύπαρξη και ο αλληλοσεβασμός, που δίνουν τη δυνατότητα οργάνωσης της ζωής μακριά από τα πρότυπα του διαπροσωπικού ανταγωνισμού, της εξουσιαστικής επιβολής και του ατομισμού.

Για τη διασφάλιση της ισότιμης διαβίωσης στη νέα αυτή κομμουνιστικά οργανωμένη, κοινωνία απαιτείται η ελεύθερη και αμοιβαία συμφωνία και συνεργασία μεταξύ των ανθρώπων που την συναποτελούν, όπως επίσης η υπευθυνότητα και η δέσμευση απέναντι στις συλλογικές αποφάσεις προκειμένου να ενισχύεται η κοινοτική οργάνωση. Με άλλα λόγια, έχουμε κατά νου το πρόταγμα των ίδιων των Ζαπατίστας "Καμιά υποχρέωση χωρίς δικαίωμα, κανένα δικαίωμα χωρίς υποχρέωση".

Τέλος, στον αγώνα για την αναρχία και τον

κομμουνισμό δεν αναγνωρίζουμε κανένα ενδιάμεσο στάδιο. Για να οικοδομηθεί μια τέτοια κοινωνία πρέπει απαραίτητως να ξεσπάσει η Κοινωνική Επανάσταση, να αποκτήσει διεθνιστικά χαρακτηριστικά, να ανατραπούν οι θεσμοί και οι μηχανισμοί του κράτους. Οι εξουσιαστικές σχέσεις εντός του κράτους και του καπιταλισμού μπορούν να ανατραπούν, όταν συγκρουστούν μαζί τους οι χειραφετημένες και από τα κάτω οργανωμένες κοινωνικές, ταξικές και πολιτικές αντιτάσεις.

5. Οι αγώνες του σήμερα ανοίγουν το δρόμο για κοινωνία ισότητας, αλληλεγγύης και ελευθερίας στο αύριο

Αντιλαμβανόμαστε τον κοινωνικό και ταξικό πόλεμο ως μια διαρκή διαδικασία αντιπαράθεσης (ανεξάρτητα από τις αυξομειώσεις που υπάρχουν στην ένταξη της). Μιας αντιπαράθεσης ανάμεσα στα καταπιεσμένα και εκμεταλλεόμενα τμήματα της κοινωνίας και τους θεσμούς και τους μηχανισμούς επιβολής των συνθηκών εκμετάλλευσης και καταπίεσης. Οι κοινωνικοί και ταξικοί αγώνες συνιστούν τις μικροτερες και μεγαλύτερες εκείνες στιγμές αντίστασης των καταπιεσμένων και εκμεταλλεόμενων τάξεων ενάντια στην επιβολή αυτή. Οι εξουσιαστικές σχέσεις και η ατομική ιδιοκτησία θα υπάρχουν στις ανθρώπινες κοινωνίες, εως ότου αυτές αποτινάξουν από πάνω τους τον κρατικό και καπιταλιστικό ζυγό.

Αναγνωρίζουμε βέβαια στους περισσότερους αγώνες σήμερα (πχ. στους αγώνες για αυξήσεις στους μισθούς, καλύτερους όρους δουλειάς, ασφάλισης, βελτίωσης των συνθηκών ζωής, υπεράσπισης του φυσικού κόσμου κλπ.) μια μερικότητα και μια αποσπασματικότητα που δεν ταυτίζεται με τη συνολική κριτική που ασκούμε στο υπάρχον σύστημα ως αναρχικοί. Από την άλλη, ως κομμάτι της εργατικής τάξης, συμμετέχουμε σε αυτούς αντιλαμβανόμενοι την αξία που έχει ένα αίτημα το οποίο ενώ δεν διεκδικεί άφρονες επαναστατικότητας, καταφέρνει όμως να βελτιώσει τους όρους ζωής χιλιάδων ανθρώπων στο σήμερα. Στεκόμαστε αλληλέγγυοι στους αγώνες των εργαζομένων για καλύτερους όρους δουλειάς και ζωής, αγώνες που πολλές φορές διαπνέονται έστω και σε μερικό επίπεδο από μια διάθεση ρήξης και σύγκρουσης με το σύστημα, αγώνες που

αμφισβητούν την κυριαρχία, τουλάχιστον σε κάποια από τις εκφάνσεις της. Διατηρούμε παράλληλα, το δικαίωμα στην κριτική των επιλογών του κινήματος και των κατευθύνσεων που θέτει, πάντα όμως σε διαλεκτική σχέση με αυτό.

-Συμμετέχουμε λοιπόν στους αγώνες ακόμα κι αν στεκόμαστε κριτικά όσον αφορά το πλαίσιο που δομούνται ή τις στοχεύσεις που θέτουν. Κάνουμε ξεκάθαρη τη θέση μας μέσα στον κοινωνικό και ταξικό πόλεμο και παλεύουμε για την ανάδειξη της άποψης μας μέσα σε αυτούς αντιλαμβανόμενοι πως δεν πρόκειται για μια παγιωμένη σε θέσεις δομή αλλά αντίθετα για μια ζωντανή, ανοιχτή, κοινωνική διαδικασία που μέσω της πολιτικής και ιδεολογικής διαπάλης στο εσωτερικό της μπορεί να στραφεί προς τη μια ή την άλλη κατεύθυνση.

-Πρωθοούμε μέσα σε κάθε τέτοιο αγώνα τις οριζόντιες διαδικασίες και την ισοτιμία στη λήψη των αποφάσεων. Θεωρούμε πολύ σημαντική την μονιμοποίηση τέτοιων διαδικασιών και γι' αυτό υποστηρίζουμε τη δημιουργία ανοιχτών λαϊκών συνελεύσεων σε κάθε γειτονιά και ανοιχτών συντονιστικών αγώνα, σωματείων βάσης σε κάθε χώρο ή κλάδο δουλειάς, σωματείων βάσης ανέργων κι επισφαλώς εργαζομένων, αυτόνομων σχημάτων στα πανεπιστήμια και τα σχολεία. Αντιλαμβανόμαστε τον καταλυτικό ρόλο που θα κληθούν να παίξουν και αυτές οι δομές στη διαδρομή προς την κοινωνική επανάσταση, καθώς η πολιτική και η κοινωνική-ταξική οργάνωση πρέπει να συνδυαστούν, να συναντηθούν στο δρόμο και να πορευτούν μαζί στην κατεύθυνση της ανατροπής.

-Σε κάθε περίπτωση δεν τρέφουμε αυταπάτες. Αναγνωρίζουμε την αξία των ενδιάμεσων αγώνων, δεν παραγνωρίζουμε όμως το γεγονός πως η επίθεση που διεξάγεται από τον καπιταλισμό και το κράτος είναι συνολική και αντίστοιχες πρέπει να είναι και οι απαντήσεις που πρέπει να λάβουν. Θα πρέπει σήμερα να γίνει σαφές σε όσους αντιστέκονται πως δεν υπάρχουν περιθώρια αναζήτησης λύσεων στο εσωτερικό ενός συστήματος που καθημερινά ρέπει όλο και περισσότερο στον ολοκληρωτισμό. Η προπαγάνδα περί της επαναφοράς του "κοινωνικού κράτους και της σοσιαλιστικής διαχείρισης" στο προσκήνιο αποπροσανατολίζει και αποκρύπτει τα πραγματικά αίτια